

312 § Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021-2023 toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

- 1) merkitä liitteenä olevat lausunnot sekä selostuksessa ja liitteenä esitetyt vastineet tiedoksi,
- 2) esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle lausunnot ja vastineet
- 3) merkitä liitteenä olevan yhteisen seurakuntatyön osaston laatiman talouden tasapainottamissuunnitelman tiedoksi
- 4) hyväksyä Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021-2023 toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksen ja esittää ne yhteiselle kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi.

Käsittely

Merkittiin, että pöydille jaettiin listaus täydennyksistä, jotka on viety liitteeseen 23: *Toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotus 2021-23 ja talousarvioehdotus 2021* sekä liite 24: *avustushakemuskoonti*.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti 8.10.2020 hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi vuoden 2021 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2021–2023 toiminta- ja taloussuunnitelman. Yhteinen kirkkoneuvosto pyysi seurakuntaneuvostoilta ja yhteistyötoimikunnalta lausunnot 6.11.2020 mennessä.

Määräaikaan mennessä kaikki seurakunnat ja yhteistyötoimikunta ovat antaneet lausunnon. Kaikki seurakunnat puoltavat talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksymistä. Seurakuntien ja yhteistyötoimikunnan lausunnot ovat liitteenä. Petrus församling puoltaa talousarvion hyväksymistä ilman kysymyksiä tai kommentteja.

Seuraavassa on yhteisen kirkkoneuvoston vastineet seurakuntien lausunnoissa esitettyihin kysymyksiin ja ehdotuksiin *kirjoitettu kursivoidusti*.

Toimitiloja ja kiinteistöjä koskevat vastineet ovat liitteenä.

Henkilöstö

Useat seurakunnat (mm. Haaga, Kallio, Pitäjänmäki, Vuosaari) kiinnittävät huomiota talousarvioon sisältyvään henkilöstösuunnitelmaan ja toteavat, että henkilöstöä vähennetään tulevina vuosina enemmän seurakunnista kuin yhteisistä palveluista. *Yhteisten palveluiden osastot toteavat, että henkilöstövähennykset yhteisissä palveluissa suunnitellaan yhteisen kirkkoneuvoston vuosille 2021-23 asettaman henkilötyövuosikehityksen mukaisesti. Käytännössä tarve vähentää henkilökuntaa on yhteisessä seurakuntatyössä henkilötyövuosikehystäkin suurempi. Yhteisen seurakuntatyön talouden sopeuttamissuunnitelmassa on esitetty mahdollisia henkilöstövähennyksiä.*

Herttoniemen ja Paavalin seurakunnat kiinnittävät huomiota palvelusuhteisiin ja työntekijäresurssien säätelyyn sekä henkilöstön liikkuvuuden mahdollistamiseen yli seurakuntarajojen. *Työntekijäresurssien säätelyn mahdollisuudet tulevat selvitettäväksi alkuvuonna 2021 Rohkeasti yhdessä –prosessin yhteydessä perustettavassa henkilöstösuunnitelmaa laativassa työryhmässä.*

Määrärahojen jakoperiaatteet ja pääsymaksutulot

Useissa talousarviolausunnoissa (mm. Kallio, Mikael, Munkkiniemi, Pakila, Roihuvuori, Vartiokylä, Vuosaari) kiinnitetään huomiota määrärahojen jakoperiaatteisiin ja esitetään niitä selvitettäväksi ja tarkistettaviksi. Myös pääsymaksutulojen jakoperiaatteisiin esitetään tarkistuksia. *Vastauksena todetaan, että Rohkeasti yhdessä –prosessin yhteydessä sekä määrärahojen että pääsymaksutulojen jakoperiaatteet tulevat selvitettäväksi vuoden 2021 alkupuolella perustettavan määrärahaajan perusteita selvittävän työryhmän työnä.*

Seurakuntarakenteiden uudistaminen

Seurakuntarakenteiden uudistamiseen kiinnitetään huomiota useissa talousarviolausunnoissa (mm. Herttoniemi, Mikael, Munkkiniemi, Roihuvuori). *Seurakuntarakennetta selvittää Helsingin hiippakunnan piispa Teemu Laajasalo.*

Vieraskielisen työn rahoittaminen

Kallion seurakunta kiinnittää huomiota vieraskielisen työn rahoittamiseen Helsingin seurakuntayhtymässä. Seurakunnan saama määräraha ei kata kotipesäseurakunnan kustannuksia. *Vastauksena todetaan, että vuoden 2021 talousarviossa vieraskielisen työn kustannukset on siirretty yhteisen seurakuntatyön talousarvioon. Viime vuosina vieraskielisen työn määrärahoja ei ole vähennetty. Kuitenkin on olemassa selvä tarve korvata niitä kustannuksia, joita seurakunnilla on, johtuen siitä, että ne toimivat kotipesäseurakuntina. Tämä asia on syytä huomioida, kun määrärahojen jakoperusteita selvitetään.*

Seurakuntayhtymän yhteisten palveluiden ja seurakuntien välinen työnjako

Useissa lausunnoissa (mm. Kallio, Mikael) kiinnitetään huomiota seurakuntayhtymän yhteisten palveluiden ja seurakuntien väliseen työnjako. Kallion seurakunta näkee seurakuntayhtymän, seurakuntien ja muiden toimijoiden välisen työnjaon ja roolien selkeyttämisen olevan edelleen kesken. Kallion seurakunta pitää tärkeänä, että toimintaa ja vastuidenjakoa koskevat päätökset tehdään pikaisesti. *Seurakuntayhtymän ja seurakuntien välistä työnjakoa on syytä tarkastella samassa yhteydessä, kun seurakuntarakennetta ja seurakuntayhtymän perussäännön tarkistamistarpeita selvitetään.*

Yhteisen seurakuntatyön resurssit ja säästötavoitteet

Kannelmäen, Oulunkylän, Paavalin, Pakilan seurakunnat korostavat, että sovittuja säästötavoitteita tulee noudattaa myös yhteisessä seurakuntatyössä.

Yhteinen seurakuntatyö toteaa, että yhteinen kirkkoneuvosto on edellyttänyt yhteiseltä seurakuntatyöltä sopeuttamissuunnitelman, joka esitellään yhteiselle kirkkoneuvostolle vuoden 2021 talousarvion yhteydessä. Suunnitelmaa toteutetaan tulevina vuosina. Myös yhteisissä työmuodoissa on tarve ja velvoite vähentää henkilöstöä. Tämä koskee erityisesti yhteisen seurakuntatyön henkilöstöä. Valitettavasti tämä johtaa myös siihen, että helsinkiläisten saamat palvelut vähenevät kaikilla alueille. Tästä syystä yhteistyö ja yhteinen suunnittelu tulee olemaan erityisen tärkeä tulevina vuosina.

Yhteisessä seurakuntatyössä noudatetaan yhteisiä säästötavoitteita, mutta samalla yhteiselle seurakuntatyölle on myös lisätty tehtäviä kuten Stadin safka ja erilaisia projekteja. Myös leirikeskustoiminta ja Prime järjestelmän tuki ovat siirtyneet yhteisen seurakuntatyön osastolle, mutta niihin osasto on saanut vastaavat määrärahat. On myös syytä huomioida, että osa niistä määrärahoista, jotka ovat yhteisissä seurakunnallisissa tehtävissä talousarvion kolmannessa pääluokassa, eivät ole yhteisen seurakuntatyön osaston määrärahoja. Näitä ovat muun muassa Mediatoimituksen, yhteisen viestinnän sekä avustusten määrärahat. Näitäkin on sopeutettu huomioiden säästötavoitteet. Säästöjä ei ole kuitenkaan kohdistettu lähetysmäärärahoihin eikä kansainvälisen diakonian määrärahoihin.

Malmin seurakunnan lausunnossa ehdotetaan, että yhteisen seurakuntatyön toimintoja voisi hyvin sijoittaa seurakunnan toimitiloihin. Alueen asukkaiden kannalta olisi hyvä, jos esim. perheneuvontaa olisi tarjolla lähikirkon tiloissa eikä sitä varten tarvitsisi lähteä kauemmas. Seurakuntien toimintaedellytykset pitää turvata tilojen lisäksi riittäväillä henkilöstöresursseilla. Kirkko elää ruohonjuuritasolla, paikallisen tekemisen ja läsnäolon varassa. *Yhteinen seurakuntatyö vastaa, että Malmin Varustamo toimii yhdessä yhteisen seurakuntatyön kanssa ja yhteisestä seurakuntatyöstä tullaan siirtämään työntekijöitä ja toimintoja myös Malmin Varustamoon tulevaisuudessa. Yhteisen seurakuntatyön kehittämisessä*

huomioidaan nimenomaan niitä asioita, mihin Malmin seurakunta lausunnossaan kiinnittää huomiota.

Muut havainnot

Lauttasaaren seurakunta toteaa, että muutaman vuoden päähän ulottuvat suunnitelmat ovat tärkeitä, mutta talouden ja toiminnan pitkäjänteisen suunnittelun ja rakenteiden kehittämisen kannalta olisi syytä tehdä myös pidemmän aikavälin suunnittelua esim. seuraaville 10 vuodelle. *Seurakuntayhtymän yhteinen strategia työ ja käynnissä oleva Rohkeasti Yhdessä prosessi edellyttävät pidemmän aikavälin suunnittelua, joten Lauttasaaren seurakunnan huomio on tervetullut.*

Pitäjänmäen seurakuntaneuvosto muistuttaa Open Doors Finland ry:n -vainottujen kristittyjen tukemiseksi anotusta avustuksesta ”Toivoa Lähi-Iltään” ja esittää Open Doorsin liittämistä avustettavien yhdistysten joukkoon vuodelle 2021. *Vastauksena todetaan, että seurakuntayhtymällä ei ole erikseen varattuja määrärahoja yhdistyksille, mutta yhteisellä kirkkoneuvostolla on käytettävissään avustusmäärärahoja, joita voidaan myöntää hakemusten perusteella, myös yhdistyksille, yhteisen kirkkoneuvoston harkinnan mukaan.*

Tuomiokirkkoseurakunta kiinnittää huomiota projektiavustusten osalta projektien kuvauksiin. Muun muassa s.111 oleva Via Crucis avustuksen yhteydessä ei kuvata tapahtumaa lainkaan ja annetaan virheellistä tietoa, että Tuomiokirkkoseurakunta vastaa Via Cruciksen toteuttamisesta. Via Cruciksen toteutuksesta vastaa ekumeeninen Ristin tie –yhdistys, joka on myös avustusta anonut. Pääsiäisvaellus kerää vuosittain 10 000 ihmistä Helsingin ydinkeskustaan kristinuskon ydinkertomuksen äärelle. Ilman pääsiäisyötä ei olisi kirkkoa. Helsinki on ainoa kaupunki Pohjoismaissa, jossa vuosittain toteutetaan pääsiäisvaellus. Tapahtuma huomioidaan laajasti mediassa. Sivulla 111 olevaa Agricola-projektia ei kuvata lainkaan, näin on myös edellisellä sivulla, kun käsitellään Cantores Minores –kuoron avustusta. Edellä mainittujen avustuskohteiden esitte-lytekstit tulee saattaa kuntoon.

Yhteinen seurakuntatyö toteaa, että yleisavustusten kohdalla on käytetty avustustenhakijoiden omia kuvauksia toiminnasta. Virheet, jotka Tuomiokirkkoseurakunta nostaa esille, tulee ilman muuta korjata.

Johannes församling

Församlingsrådet avgav följande utlåtande: Församlingsrådet i Johannes fäster uppmärksamhet vid att fastigheterna på Lekholmen kommer att behöva anslag för reovering inom en snar framtid.

Johannes församlings konstaterade är korrekt och för år 2021 har endast de nödvändigaste reparationerna kunnat beaktas i budgeten. Verksamheten på Lekholmen förutsätter ett fortsatt arbete för att förbättra fastigheterna och därigenom verksamhetsförutsättningarna.

Matteus församling

Ansvar för Matteuskyrkan och för koordineringen av den livliga verksamheten i huset samt samordnandet av arbetet i huset, där även den engelskspråkiga församlingen och den ryskspråkiga församlingen med vissa funktioner har inkopplats med Matteus församling har ersatts Matteus församling med 30 000 €. En tilläggsansökan om 20 000€ sändes inför år 2020 med hänvisning till kostnader som ansvaret för huset och hyror av utrymmen ger. Denna förhöjning ser församlingsrådet som nödvändig även med tanke på framtiden. Vaktmästartjänster, tilläggs-tjänster i vaktmästeriet samt omfattande användning av utrymmen som måste städas ofta, innebär en ekonomisk belastning för församlingen. Kyrkoherdens partiella ansvar för det engelskspråkiga och ryskspråkiga arbetets personalfrågor har inte beaktats i tillräcklig mån.

Den ersättning som Matteus församling erhåller på 30.000 € är fastställd av gemensamma kyrkorådet (15.000€ per språkgrupp) för tre år sedan. Samtliga församlingar som fungerar som värdförsamlingar för språkgrupper har påtalat att verksamheten medför betydligt större kostnader än det man i dagsläget erhåller. Frågan bör beaktas då fördelningsgrunden av verksamhetsmedlen omprövas.

Den ersättning som Matteus församling erhöll av det gemensamma församlingsarbetet berörde städning och vaktmästaruppgifter som Matteus församling hade åtagit sig för hela kyrkofastigheten. Kostnadsfördelningen mellan det gemensamma församlingsarbetet och Matteus församling för sam användningen av kyrkofastigheten bör avtalas särskilt.

Yhteistyötoimikunta

Tavoitteista puuttuu ulkopuolisen rahoituksen hakemisen periaate strategisena linjauksena. Seurakuntayhtymä on kelvollinen hakemaan useiden eri tahojen rahoitusta (mm. ESR-hankkeina) eri työalojen toiminnan ja hankkeiden rahoitukseen. Etenkin diakoniset ja nuoria koskevat hankkeet olisivat näitä.

Taloussuunnitelmien tulisi olla kustannusten vähentämispainotteisuuden ja verorahoituksen tuotoille perustuvan rahoituksen sijaan enemmän ulkopuolisen rahoituksen hankkimiseen perustuvaa.

Vastauksena todetaan, että huomio on oikea ja tärkeä. Ulkopuolinen rahoitus tulee olemaan yhä tärkeämpi sen mukaan kuin verovarot vähenevät. ESR hankkeita on toteutettu seurakuntayhtymässä edellisenkin EU hakuajan puitteissa ja näitä haetaan tulevaisuudessakin. Talousarvioon ei kuitenkaan ole tuotu arvioita tässä vaiheessa.

Yhteistyötoimikunta varmistaa, että yhteisen seurakuntatyön yleiskehittämiseen painottuvassa kehittämistarjonnassa ja henkilöstöpalveluiden tarjoamassa henkilöstön kehittämistarjonnassa on yhteiset tavoitteet, ja ettei niissä tehdä kehittämisasioissa päällekkäistä työtä.

Yhteinen seurakuntatyö ja sen kehittämistarjonta suunnitellaan yhdessä seurakuntien kanssa palvelemaan helsinkiläisiä, kun taas henkilöstöpalveluiden kehittämistarjonta suunnataan henkilöstöön. Tavoitteet joh-

detaan strategiasta. Suunnitteluprosessi tähtää nimenomaan siihen, että voidaan välttyä päällekkäisyyksiltä.

Yhteistyötoimikunta pitää tärkeänä selvittää niiden toimintojen rahoitus- pohjan laajentamisen, joissa toiminnan kohteena on Helsinkiä laajempi alue. Esimerkiksi HUS:n sairaanhoitopiirin seurakuntien osallistuminen HUS:ssa toimivien sairaalapappien kustannuksiin, kuten toimitaan muualla maassa.

Helsingin seurakuntayhtymän vastuu esim. sairaalasielunhoidosta Helsingissä perustuu niihin päätöksiin mitä on tehty, kun taloustilanne oli erilainen kuin nyt. Lähtökohta on ollut, että Helsinki ei osallistu kustannuksiin, jotka tulevat siitä, että helsinkiläisiä hoidetaan Helsingin ulkopuolella. Sen mukaan, kun potilashoito keskittyy Helsinkiin kasvaa tietysti myös työtaakka sairaalasielunhoidossa. Nykyisten periaatteiden muuttaminen edellyttää, että käydään sopimusneuvottelut muiden seurakuntien ja seurakuntayhtymien kanssa.

Yhteistyötoimikunta toteaa, että Helsingin kaupungin Helsinki-apuun tilaama työ olisi tarkoituksenmukaista tässä taloustilanteessa laskuttaa kaupungilta.

Helsingin kaupunki on tärkeä yhteistyökumppani, ja perinteisesti olemme yhteistyönä rahoittaneet erilaisia projekteja jotka tähtäävät helsinkiläisten hyvinvointiin ja joissa on myös diakoninen ulottuvuus. Helsinki-apu tuotti jonkin verran lisäkustannuksia seurakuntayhtymälle, mutta yhteistyöllä saavutettu lisäarvo helsinkiläisille oli mittava. Helsingin seurakuntayhtymä ei voi yksipuolisesti laskuttaa kaupunkia. Yhteistyön laajuus pitää uudelleenarvioida, mikäli yhtymän varat eivät riitä diakonisen yhteistyön tarpeisiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti 8.10.2020 vuoden 2021 talousarviota ja toiminta- ja taloussuunnitelmaa 2021-23 käsitellessään pyytää yhteisen seurakuntatyön osastolta talouden tasapainottamissuunnitelman vuodelle 2021 kertyväksi suunnitellun alijäämän kattamiseksi vuosina 2022-2023. Yhteisen seurakuntatyön osasto on laatinut pyydetyn talouden tasapainottamissuunnitelman ja se esitetään yhteiselle kirkkoneuvostolle.

Liitteet

- 17 Seurakuntaneuvostojen TTS-lausunnot
- 18 Yhteistyötoimikunnan TTS-lausunto
- 19 Vastineet seurakuntien toimitiloja- ja kiinteistöjä koskeviin lausuntoihin
- 20 Yhteisen seurakuntatyön osaston tasapainotussuunnitelma marraskuu 2020
- 21 Yhteisen seurakuntatyön tulevaisuus, tilanhuoneuetyöpaja 20.10.20, ryhmätyöskentelyn muistiinpanot
- 22 Yleisavustukset_kooste
- 23 Toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotus 2021-23 ja talousarvioeh-

dotus 2021

24 Avustushakemus 2021_koonti (002)

